

شرط عدم ازدواج مجدد در ضمن عقد نکاح

چکیده

یکی از مسایل اساسی و مهم در حوزه حقوق خصوصی، مسأله شرط عدم ازدواج مجدد در ضمن عقد نکاح از دیدگاه فقه اسلامی و قوانین افغانستان است. لذا ضروری به نظر می‌رسد که راجع به مشروعیت و عدم مشروعیت این شرط در فقه و حقوق افغانستان بررسی و دلایل هر یک در این زمینه تبیین گردد. و هدف کلی از این تحقیق، تهیه کردن و دست‌یابی به پژوهشی است که برای همه قابل استفاده باشد و سعی نگارنده در این تحقیق این بوده است که آیات و روایات مربوط با این موضوع و همچنین دیدگاه‌های فقها و حقوقدانان را بررسی نموده تا به هدف تحقیق حاضر دست پیدا کنیم. این شرط از جانب زوجه در ضمن عقد نکاح از جمله شروطی است که درباره‌ی صحت و بطلان آن در بین فقها اختلاف نظر وجود دارد. مشهور فقهای اسلام، چنین شرطی را باطل و غیر معتبر دانسته‌اند. برخی به این استدلال که عقد آن را اقتضا ندارد و جمعی با این تصور که اصل در معاملات و عقد و شروط بر فساد است تا دلیلی بر صحت اقامه شود به فساد و بطلان چنین شرطی رأی داده‌اند. قانون مدنی افغانستان که مبتنی بر فقه اسلامی می‌باشد، چنین شرطی را باطل و غیر معتبر دانسته است. اما در مقابل عده‌ای دیگر از فقهای معاصر، با استناد به روایات دال بر صحت و اعتبار این شرط و عدم مخالفت آن با شرع و مقتضای عقد، آن را صحیح دانسته‌اند. از مجموع مباحث که در این مونوگراف مورد بررسی قرار گرفته، نگارنده به این نتیجه رسیده است که بطلان در فرض اطلاق شرط عدم ازدواج مجدد و صحت شرط در فرض تقیید به زمان است.

واژگان کلیدی: شرط ضمن عقد، شرط عدم ازدواج مجدد، فقه اسلامی، قوانین افغانستان.